

Podgorica, 21. avgust 2007.

BOLNO SUOČAVANJE SA REALNOŠĆU

Centar za građansko obrazovanje (CGO) smatra da je najavljena promjena načina ubiranja pretplate za RTCG, od strane privrednog preduzeća Telekom, logična i svako iole dobronamjerno i sposobno rukovodstvo ove kuće ga je odavno moglo anticipirati i pravovremeno reagovati.

CGO ocjenjuje da je ta pravovremena reakcija morala početi primjenom Zakona, još prije pet godina. No, s obzirom da RTCG odavno ne proizvodi informaciju za javnost, već posvećeno radi za potrebe političara, i to u složenom crnogorskom političkom spektrumu za potrebe jedne političke opcije, sasvim je i opravdana ovih dana javno izražena panika čelnika RTCG-a. Apeli vječitog i nezakonitog predsjednika Savjeta RTCG, ali i drugih „zabrinutih“, dokazuju najbolje i njihovu svijest o potvrdi istinitosti naših ranijih navoda da je RTCG pristrasan, neprofesionalan, neodgovoran medij koji radi netransparentno i nezakonito u brojnim segmentima. Odnosno, **razni Čalići konačno priznaju ono što civilni sektor, međunarodne institucije i mnogi drugi subjekti već dugo tvrde: RTCG nije postao javni servis već njegova karikatura.** Stoga je opravdana zabrinutost svih Čalića, jer ni njega ni ostale nekompetentne menadžere i neobrazovane novinare, kojima zakon i novinarski kodeks nije osnova rada, **građani neće svojevrijem plaćati.**

CGO podsjeća da je pet godina tzv. transformacije RTCG u javni servis obilježeno brojnim skandalima, nezakonitim radnjama, školskim primjerima pristrasnog i dirigovanog novinarstva, progona neistomišljenika i pozicioniranja RTCG kao dvorske TV. Stoga, ostaje zaista pitanje ko želi da plaća takvu TV, kad:

- Članovi Savjeta ne zastupaju interese onih društvenih segmenata preko kojih su došli na ta mjesta nego jednu političku opciju na čijim skupovima frenetično aplaudiraju. Njihove odluke su jasno pokazale da najviše tijelo tzv. javnog servisa realizuje partijsku politiku DPS-a koji je i dalje jedini “vlasnik” i “urednik” RTCG.
- Članovi Savjeta nezakonito rade i nemaju snage da javno progovore o problemima koji potresaju tu kuću, niti odgovornosti i intelektualnog poštenja da daju ostavku ako se već ne mogu suprostaviti kršenju Zakona.
- Najmanje dva člana Savjeta RTCG nijesu imenovana u skladu sa Zakonom o JRDS RTCG i pokazalo se da ljudi od najvišeg povjerenja Vlade RCG istovremeno sjede u Savjetu RTCG i predstavljaju Vladu u njenim preduzećima i ustanovama. Skupštinska većina po nepisanom, ali svemoćnom, kriterijumu partijske (ne)podobnosti odlučuje ko može a ko ne može u Savjet RTCG. Sve to predstavlja urušavanje principa i odredbi medijskih zakona, ali i nepremostivu prepreku transformaciji RTCG u javni servis.

- Rukovodstvo RTCG ne ispunjava zakonsku obavezu da građane putem biltena obavijesti o svom radu, iako troši novac tih istih građana. Na RTCG internet sajtu www.rtcg.cg.yu nema ni jednog (od 13 kolikih ih treba biti!), osim uvodnog biltena koji su po Zakonu o JRDS morali biti dostupni građanima Crne Gore. Danas je 21.08.2007. a posljednja odluka Savjeta objavljena na sajt je datirana na 27.05.2004. čime je crnogorska javnost više od tri godine uskraćena za elementarno pravo na informaciju.
- RTCG ne objavljuje finansijske izvještaje o radu niti finansijske planove, a ostalo je nejasno i ko u državi Crnoj Gori vrši kontrolu poslovanja JRDS RTCG? Naime, u biltenima, kojih nema na sajtu, bi trebali da se nađu i periodični i godišnji izvještaji ovlašćenog revizora. Član 15. stav Zakona jasno propisuje da Savjet “bira ovlašćenog revizora periodičnih i godišnjih obračuna RTCG i njegov nalaz objavljuje u Biltenu o radu RTCG”. Da li građani Crne Gore koji plaćaju pretplatu iz koje se finansira rad RTCG, trebaju da mole članove Savjeta za informaciju o tome kako se troši njihov novac i novac poreskih obveznika iz podrške RTCG iz budžeta RCG? Zašto su oni iznad Zakona?
- Upravni odbor nakon isteka mandata nije podnio izvještaj o svom radu niti dao odgovore na brojna pitanja. U tom pravcu, UO RTCG nije dao ni objašnjenje u vezi sa iznajmljivanjem satelitskog linka i predstavio javnosti relevantnu dokumentaciju. Takođe, UO nije objasnio da li se Zakon o javnim nabavkama primjenjuje u radu RTCG. Obaveza UO RTCG da javnosti predstavi i što su konkretno preduzete akcije u dosadašnjem mandatu kako pretplata, kao osnovni izvor finansiranja RTCG, ne bi bila dovedena u pitanje nije nikada ispunjena.
- RTCG ne izvještava slobodno, objektivno i profesionalno o problemima u svojoj kuci, prije svega u funkcionisanju Savjeta RTCG, niti o o brojnim drugim u crnogorskom društvu, a umjesto proizvodnje kvalitetnog obrazovnog programa i drugih sadržaja, RTCG ulaže ogromne napore da nametne crnogorskoj javnosti mišljenje o tome „ko su dobri, a ko loši momci“, i u tome ne preza od flagrantnog aboliranja kršenja zakona, kada je to u interesu onih za koje radi, a što je svakako daleko od interesa građana.
- „Objektivnost“ u pristupu RTCG se može mjeriti, pored brojnih dnevnih primjera, i onim sa sajta RTCG gdje se iz kompletne video arhive preporučuju 3 intervjua sa političarima u sljedećoj satnici: Milo Đukanović (predsjednik DPS-a, 87 min), Ranko Krivokapić (predsjednik SDP-a, 71 min) i Filip Vujanović (potpredsjednik DPS-a, 57 min). Za RTCG nema drugih političkih ili društvenih aktera čiji su stavovi vrijedni predstavljanja od pomenutih, što je i dio paralelne stvarnosti koju nam ta ista RTCG pokušava godinama plasirati.

CENTAR ZA GRAĐANSKO OBRAZOVANJE
CENTRE FOR CIVIC EDUCATION

- I danas, osam mjeseci nakon što je CGO javno ukazao na to, urednica informativnog programa, Radojka Rutović, je nezakonito na toj poziciji, uz dogovorno ćutanje i drugih medija, pri čemu je jasno da solidarnost sa prekršiocima zakona ne pomaže samom RTCG-u?¹

Javni servis RTCG traži i zaslužuje odgovoran, dobronamjieran i zakonit odnos. Izostanak upravo takvog pristupa, počevši od same Skupštine u kojoj se njen predsjednik, Ranko Krivokapić, i ranije identifikovao kao strastveno zainteresovana strana i javno demonstrirao selektivnu primjenu i kršenje zakona prilikom imenovanja članova Savjeta, je bio siguran put u uništavanje prilike da se RTCG pretvori u javni servis. Naravno, Krivokapić je, ipak bio i ostao, samo dobrovoljna udarna pesnica jačeg koalicionog partnera, i u tome imao/ima pomoć i nadležnih organa koji su složno ćutali nad kršenjem zakona (Ministarstvo kulture, medija i sporta u čijoj je nadležnosti praćenje sprovođenja medijskih zakona i javnih ustanova iz oblasti kulture, Univerziteta CG čiji rektor nije smogao snage da prekine neprihvatljivo dovođenje univerzitetske i akademske zajednice u kontekst skandala sa ozbiljnim elementima kršenja Zakona, Privredne komore koja je otvoreno stala u zaštitu kršenja Zakona, raznih inspekcija koje ne posjeduju RTCG, itd.).

CGO je u kontinuitetu ukazivao na konstrukcione greške u medijskim zakonima i na nepravilnosti u radu RTCG, upravo u želji da doprinese transformaciji RTCG u javni servis. Očigledni nedostatak istinske političke volje za suštinskim i kvalitativnim promjenama u radu ovog važnog medija, čije djelovanje značajno (ne)doprinosi demokratizaciji crnogorskog društva počinje da plaća danak. Nažalost, kao i mnogo puta do sada gubitnici su RTCG i građani Crne Gore, a razni Čalići će biti uhlebljeni na drugim pozicijama pošto su ovaj zadatak uspješno obavili.

Daliborka Uljarević,
Izvršna direktorka

1 Član 80. Statuta RTCG, na koji je direktno primjenjuje član 23. Zakona o JRDS RTCG. Podsjećanja radi, Zakon u članu 23, stav 3 kaže da članovi Savjeta RTCG ne mogu biti lica »izabrana, imenovana i postavljena lica u Vladi Republike Crne Gore (ministri, njihovi zamjenici, pomoćnici, kao i rukovodioci posebnih organizacionih cjelina pod neposrednom kontrolom Vlade i drugi funkcioneri)«, u stavu 4 »funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri);« i u stavu 7 »lica koja su bračni drugovi lica navedenih u ovom članu ili se sa njima nalaze u srodstvu, i to u pravoj liniji, bez obzira na stepen srodstva«. Ovaj član se po Statutu RTCG direktno primjenjuje i na urednike programa. U tom svijetlu, **javnost mora znati da je rođeni brat Radojke Rutović visoki funkcioner Demokratske partije socijalista (DPS) i zamjenik ministra kulture, medija i sporta Željko Rutović.** On je na tim pozicijama bio i u vrijeme imenovanja Rutovičke.